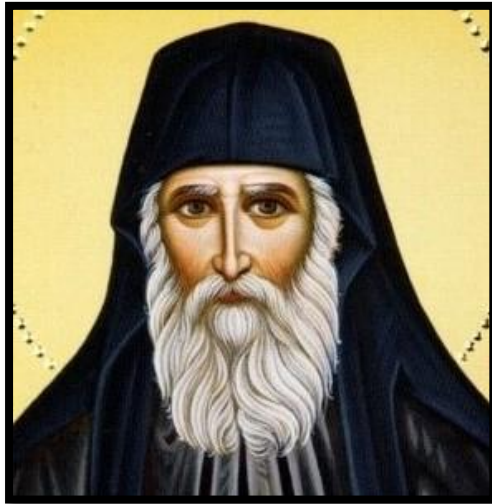

Ορθόδοξο Τριμηνιαίο Χριστιανικό Περιοδικό

ΤΟ ΛΕΝΤΙΟΝ

«...ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ τίθησι τὰ ἴματια, καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ...» (Ιωάν. ΙΓ στ.4,5)

Άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης

Ο προστάτης της Ενώσεώς μας

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
«ΔΙΑΚΟΝΟΙ ΤΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ»**

Έτος 5^ο Τεύχος 16^ο Δεκέμβριος - Φεβρουάριος 2022-2023
ΑΘΗΝΑΙ

Διατίθεται Δωρεάν

Ο Σκοπός μας & Πληροφορίες της Ενώσεως.....	2
Ουκ ήλθον διακονηθήναι αλλά διακονείσαι.....	3
ΤΟ ΠΡΩΤΕΥΑΓΓΕΛΙΟ.....	4
Οι πειρασμοί στις γιορτές.....	6
Η ιστορία της Βασιλόπιτας και το θαύμα που είχε γίνει στην πόλη της Καισαρείας.....	8
Περισσότερο από κάθε άλλη εποχή, έχουμε ανάγκη από καλούς και έμπειρους πνευματικούς.....	11
Η βαθύτερη σημασία της Βάπτισης του Χριστού	13
Ο Αγιασμός είναι ένα θαύμα.....	15
Άγιος Γρηγόριος Νύσσης.....	18
Να λες πάντοτε, κάθε πρωί: «Χωρίς Εσένα, Θεέ μου,.....	21
Το αύριο ανήκει στον Θεό.....	23
Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Η προετοιμασία για το Πάσχα.....	25

Πληροφορίες και εγγραφές μελών στα τηλέφωνα:

Μερικοί από τους τομείς της ενώσεώς μας:

- Συντροφιά σε ηλικιωμένους και ανάγνωση ψυχοφελών βιβλίων.
- Παροχή συμβουλών και πληροφοριών που αφορούν σε θέματα καθημερινής πρακτικής (συνταγογράφηση φαρμάκων κ.λ.π..)
- Μεταφορά ηλικιωμένων σε νοσοκομεία ή άλλους ιατρικούς φορείς.
- Παροχή εργασιών οικείας (π.χ. υδραυλικές εργασίες, ηλεκτρικές, κ.α.)

2102281734 / 6974606161

Δευτ.-Τετ.-Σαβ. 10:00-14:00

Τριτ.- Πέμπ. 10:00-14:00 & 17:00-20:00

Η Ιστοσελίδα μας: www.poeika.gr

Έδρα της Ενώσεως: Σάρωνος 6,

T.K. 111 43 Αθήνα

Email: diakonoi.xristou@gmail.com

A.Φ.Μ.: 997249989, Δ.Ο.Υ. ΙΔ Αθηνών.

Για Δωρεές - Εγγραφές - Συνδρομές

Τράπεζα Πειραιώς:

IBAN: GR34 0172 0450 0050 4509 1901 473

(Παρακαλώ σε περίπτωση κατάθεσης να αναγράφεται το ονοματεπώνυμό σας για να σας αποστέλλεται απόδειξη)

«Καί γάρ ο υἱός του ανθρώπου ουκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλά διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντί πολλῶν» (Μάρκ. ι' 1-45)

Ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός είναι ο πρώτος διάκονος-υπηρέτης-πάντων των ανθρώπων, πρὸς χάριν των οποίων ἐγίνε καὶ ἄνθρωπος δια να τους διακονῆσει. Ἐχοντας σημαία καὶ λάβαρο τὴ διδαχὴ αὐτὴ του Χριστοῦ, με τὴν οποία ἀναδημιουργεῖται ο νέος λαός του Θεοῦ παρακαλοῦμε τον ἐνανθρωπίσαντα δι' ἡμᾶς Κύριο να μας εὐλογεῖ, ὡστε να πορευόμαστε πάντοτε ὡς διάκονοι των ἐλαχίστων ἀδελφῶν Του.

«ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». (Ματθ. κε' 31-46)

Σκοπός καὶ πόθος μας εἶναι να κοινωνήσουμε καὶ να διακονήσουμε τον Χριστό, ἐν τῷ προσώπῳ ἐνὶ ἐκάστῳ τούτων τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν μας

ΤΟ ΠΡΩΤΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

Η παράβαση της θεϊκής εντολής συντελέσθηκε. Ο άνθρωπος απώλεσε τον Παράδεισο της τρυφής. Εξορίσθηκε στη γη του πόνου, του κόπου, των ακανθών και των τριβόλων. Η φλογίνη ρομφαία φυλάττει στο εξής «την πύλην της Εδέμ».

Ο άνθρωπος συνειδητοποιεί ότι δεν υπάρχει περίπτωση να ξαναζήσει την εδεμική ευτυχία, να απολαύσει ξανά τον τερπνότατο Παράδεισο. Γεμάτος οδύνη θρηνεί και οδύρεται την αναπότρεπτη συμφορά του, καθημένος απέναντι του Παραδείσου και αναπολώντας το κάλλος του.

Μα στο βαρύτατο πένθος του υποφώσκει ελπίδα. Ο Δημιουργός δεν άφησε το πλάσμα του βυθισμένο στην απόγνωση. Του έδωσε μια υπόσχεση που θα γλύκαινε τους μακρούς αιώνες της εξορίας. Το Πρωτευαγγέλιο. Τί ήταν ακριβώς αυτό; Το πρώτο καλό νέο που άκουσε μετά την πτώση του ο άνθρωπος. Η πρώτη αναφορά στη συντριβή του όφεως και την απαλλαγή του ανθρώπου από την καταδυναστεία του.

«Και έχθραν θήσω ανά μέσον σου και ανά μέσον της γυναίκος και ανά μέσον του σπέρματός σου και ανά μέσον του σπέρματος αυτής· αυτός σου τηρήσει κεφαλήν, και συ τηρήσεις αυτού πτέρναν» (Γεν. 3, 15). Η πρώτη αισιόδοξη προοπτική για τον εκπεσόντα άνθρωπο είναι τα λόγια αυτά του Θεού προς τον διάβολο. «Θα βάλω έχθρα, λέει ο Θεός, ανάμεσα σε σένα και στη γυναίκα και ανάμεσα στους απογόνους σου και στους δικούς της απογόνους. Ένας απόγονός της θα σου συντρίψει την κεφαλή και συ θα του συντρίψεις μόνο τη φτέρνα».

Εδώ είναι το βάθος «πλούτου και σοφίας και γνώσεως Θεού. Η προξενήσασα τον θάνατον πάση σαρκί», η πρώτη Εύα, που έγινε στα χέρια του διαβόλου «της αμαρτίας το όργανον», αναδείχθηκε «σωτηρίας απαρχή παντί τω κόσμω διά της Θεοτόκου», της δεύτερης Εύας. Η γυναίκα έφερε την παρακοή, την πτώση και τον θάνατο, η γυναίκα πάλι ξαναβάζει τον άνθρωπο στην προοπτική της ζωής. Ο όφις θα δει την πρώην από αυτόν απατημένη, «του Δημιουργού γενομένην μητέρα».

Σπέρμα της γυναίκας που θα συντρίψει τον σατανά, είναι ο Ιησούς Χριστός. Είναι απόγονος μόνο γυναικός. Θα γεννηθεί ως άνθρωπος από γυναίκα χωρίς άνδρα, «εξ απειράνδρου μητρός», της αγίας Παρθένου που δεν θα λάβει «πείραν ανδρός». Απάτωρ κατά το ανθρώπινο, θα γεννηθεί «Πνεύματος θείου επελεύσει και ευδοκία Πατρός αϊδίου». Αλλά ταυτόχρονα είναι και ο μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού, που γεννάται προαιωνίως από τον Θεό αμήτωρ, συνάναρχος και συναιώνιος με τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα.

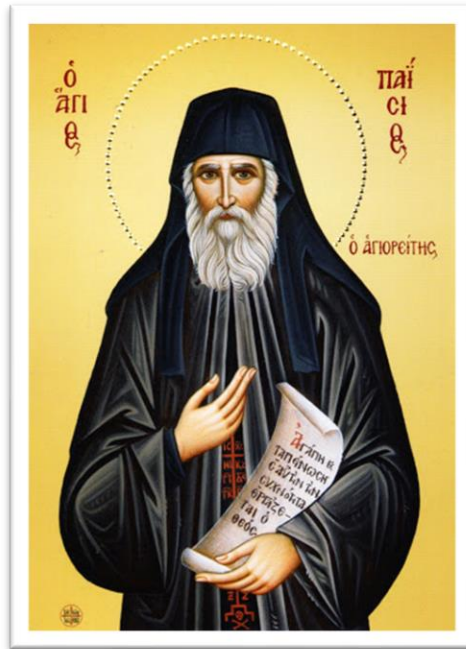
Αυτός λοιπόν ο Χριστός, επειδή βλέπει «τον κατ' εικόνα και ομοίωσιν» άνθρωπο που έπλασε με τα χέρια του να χάνεται, «κλίνας τους ουρανούς κατέρχεται». Κατεβαίνει και κατοικεί «εν μήτρα παρθενική αναλλοιώτως», «το ημέτερον όλον προσλαβόμενος φύραμα», παίρνοντας πλήρη την ανθρώπινη φύση μας «εκ των αγνών και παρθενικών αιμάτων» της αγίας Παρθένου. Σκοπός του να αναπλάσει «τον φθαρέντα Αδάμ», «τον ρεύσαντα εκ παραβάσεως». Τον άνθρωπο, που με δική του επιλογή είχε αστοχήσει να παραμείνει στην ανώτερη θεϊκή ζωή και είχε βουλιάξει εξ ολοκλήρου στη φθορά. Και όπως τα νερά ρέουν και δεν σταματούν αν δεν φτάσουν στα χαμηλότερα μέρη της γης, έτσι και ο άνθρωπος, λόγω της φθοράς, έρρευσε μέχρι τον πυθμένα της, τον θάνατο (Αγ. Νικόδημος Αγιορείτης).

Αυτό ήταν το ισχυρό κίνητρο της Ενανθρωπήσεως. Έτσι θέλησε ο Θεός, αυτή ήταν η ευδοκία του. Αυτή του την πρόθεση γνωστοποίησε εξ αρχής στον άνθρωπο με το Πρωτευαγγέλιο.

π. Δημητρίου Μπόκου

Οι πειρασμοί στις γιορτές

– Γέροντα, γιατί στις γιορτές συνήθως συμβαίνει κάποιος πειρασμός;

– Δεν ξέρεις; Στις γιορτές ο Χριστός, η Παναγία, οι Άγιοι έχουν χαρά και κερνούν, δίνουν ευλογίες, δώρα πνευματικά στους ανθρώπους.

Εδώ οι γονεὶς κερνούν, όταν γιορτάζουν τα παιδιά, η οι βασιλείς χαρίζουν ποινές, όταν γεννιέται κανένα βασιλόπουλο, οι Άγιοι γιατί να μην κεράσουν;

Μάλιστα η χαρά που δίνουν κρατάει πολύ και βοηθιούνται πολύ οι ψυχές. Γι' αυτό ο διάβολος, επειδή το ξέρει αυτό, δημιουργεί πειρασμούς, για να στερηθούν οι άνθρωποι τα θεία δώρα και να μη χαρούν ούτε να ωφεληθούν από την γιορτή.

Και βλέπεις, μερικές φορές στην οικογένεια, όταν σε μια γιορτή ετοιμάζονται όλοι να κοινωνήσουν, τους βάζει ο πειρασμός να μαλώσουν, και όχι μόνο δεν κοινωνούν, αλλά ούτε στην εκκλησία πηγαίνουν.

Τα φέρνει έτσι τα πράγματα το ταγκαλάκι, ώστε να στερηθούν όλη την θεία βοήθεια. Αυτό παρατηρείται και στην δική μας, την καλογερική ζωή.

Πολλές φορές το ταγκαλάκι, επειδή γνωρίζει εκ πείρας ότι θα βοηθηθούμε πνευματικά σε κάποια γιορτή, εκείνη την ημέρα, ή μάλλον από την παραμονή, δημιουργεί έναν πειρασμό- σαν πειρασμός που είναι- και μας χαλάει όλη την διάθεση.

Μπορεί λ.χ. να μας βάλει να φιλονικήσουμε με ένα αδελφό, και ύστερα μας θλίβει, μας τσακίζει ψυχικά και σωματικά. Έτσι, δεν μας αφήνει να ωφεληθούμε από την γιορτή με τον χαρούμενο τρόπο της δοξολογίας.

Ο Καλός Θεός όμως, όταν δη ότι δεν δώσαμε εμείς αφορμή, αλλά αυτό έγινε μόνον από φθόνο του πονηρού, μας βοηθάει.

Και ακόμη πιο θετικά μας ωφελεί, όταν εμείς παίρνουμε ταπεινά το σφάλμα επάνω μας και δεν κατηγορούμε όχι μόνον τον αδελφό μας αλλά ούτε και τον μισόκαλο διάβολο, διότι η δουλειά του αυτή είναι: να δημιουργεί σκάνδαλα και να σκορπάει κακότητα, ενώ ο άνθρωπος ως εικόνα Θεού πρέπει να σκορπάει ειρήνη και καλοσύνη.

oikohouse

Απανθίσματα.

Με αυτές τις 4 λέξεις πρέπει να προσευχόμαστε στο Θεό.

Είναι τα 4 μυστικά της ζωής μας:

Όταν θέλεις, Κύριε

Όπου θέλεις, Κύριε

Όπως θέλεις, Κύριε

Όσο θέλεις, Κύριε

Κύριε γεννηθήτω το θέλημα σου !

Η ιστορία της Βασιλόπιτας και το θαύμα που είχε γίνει στην πόλη της Καισαρείας

Η ιστορία της Βασιλόπιτας είναι μια ιστορία που συνέβηκε περίπου πριν 1500 χρόνια στην πόλη Καισαρεία της Καππαδοκίας, στη Μικρά Ασία.

Ο Μέγας Βασίλειος ήταν δεσπότης της Καισαρείας και ζούσε αρμονικά με τους συνανθρώπους του, με αγάπη, κατανόηση και αλληλοβοήθεια.

Κάποια μέρα όμως, ένας αχόρταγος στρατηγός – τύραννος της περιοχής, ζήτησε να του δοθούν όλοι οι θησαυροί της πόλης της Καισαρείας, αλλιώς θα πολιορκούσε την πόλη για να την κατακτήσει και να την λεηλατήσει.

Ο Μέγας Βασίλειος ολόκληρη τη νύχτα προσευχόταν να σώσει ο Θεός την πόλη. Ξημέρωσε η νέα μέρα και ο στρατηγός αποφασισμένος με το στρατό του περικύκλωσε αμέσως την Καισαρεία.

Μπήκε με την ακολουθία του και ζήτησε να δει το Δεσπότη, ο οποίος βρισκόταν στο ναό και προσευχόταν. Με θράσος και θυμό ο αδίστακτος στρατηγός απαίτησε το χρυσάφι της πόλης καθώς και ότι άλλο πολύτιμο υπήρχε στην πόλη. Ο Μέγας Βασίλειος απάντησε ότι οι άνθρωποι της πόλης του δεν είχαν τίποτε άλλο πέρα από πείνα και φτώχεια, δεν είχαν να δώσουν τίποτε αξιόλογο στον άρπαγα στρατηγό.

Ο στρατηγός με το που άκουσε αυτά τα λόγια θύμωσε ακόμα περισσότερο και άρχισε...

...να απειλεί τον Μέγα Βασίλειο ότι θα τον εξορίσει πολύ μακριά από την πατρίδα του ή κι ακόμη μπορεί να τον σκοτώσει.

Οι Χριστιανοί της Καισαρείας αγαπούσαν πολύ το Δεσπότη τους και θέλησαν να τον βοηθήσουν. Μάζεψαν λοιπόν από τα σπίτια τους ότι χρυσαφικά είχαν και του τα πρόσφεραν, ώστε δίνοντάς τα στο σκληρό στρατηγό να σωθούν. Στο μεταξύ ο ανυπόμονος στρατηγός κόντευε να σκάσει από το κακό του. Διέταξε αμέσως το στρατό του να επιτεθεί στο φτωχό λαό της πόλης.

Ο Δεσπότης, ο Μέγας Βασίλειος, που ήθελε να προστατέψει την πόλη του προσευχήθηκε και μετά παρουσίασε στο στρατηγό ότι χρυσαφικά είχε μαζέψει μέσα σε ένα σεντούκι. Τη στιγμή όμως που ο στρατηγός πήγε να ανοίξει το σεντούκι και να αρπάξει τους θησαυρούς, με το που ακούμπησε τα χέρια του πάνω στα χρυσαφικά έγινε το θαύμα! Όλοι οι συγκεντρωμένοι είδαν μια λάμψη και αμέσως μετά έναν λαμπρό καβαλάρη να ορμάει με το στρατό του επάνω στον σκληρό στρατηγό και τους δικούς του. Σε ελάχιστο χρόνο ο κακός στρατηγός και οι δικοί του αφανίστηκαν. Ο λαμπρός καβαλάρης ήταν ο Άγιος Μερκούριος και στρατιώτες του οι άγγελοι.

Έτσι σώθηκε η πόλη της Καισαρείας.

Τότε ο Μέγας Βασίλειος βρέθηκε σε δύσκολη θέση! Θα έπρεπε να μοιράσει τα χρυσαφικά στους κατοίκους της πόλης και η μοιρασιά να είναι δίκαιη, δηλαδή να πάρει ο καθένας ό,τι ήταν δικό του. Αυτό ήταν πολύ δύσκολο. Προσευχήθηκε λοιπόν ο Μέγας Βασίλειος και ο Θεός τον φώτισε τι να κάνει. Κάλεσε τους διακόνους και τους βοηθούς του και τους είπε να ζυμώσουν ψωμάκια, όπου μέσα στο

καθένα ψωμάκι θα έβαζαν και λίγα χρυσαφικά. Όταν αυτά ετοιμάστηκαν, τα μοίρασε σαν ευλογία στους κατοίκους της πόλης της Καισαρείας.

Στην αρχή όλοι παραξενεύτηκαν, μα η έκπληξή τους ήταν ακόμη μεγαλύτερη όταν κάθε οικογένεια έκοβε το ψωμάκι αυτό κι έβρισκε μέσα τα χρυσαφικά της.

Ήταν λοιπόν ένα ξεχωριστό ψωμάκι, η βασιλόπιτα που έφερνε στους ανθρώπους χαρά κι ευλογία μαζί. Από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα, την πρώτη μέρα του χρόνου, τη μέρα του Αγίου Βασιλείου!

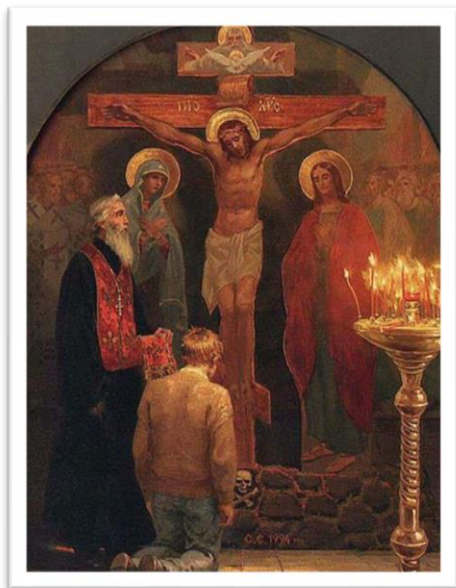
Η βασιλόπιτα έχει πάντα την πρώτη θέση στο Πρωτοχρονιάτικο τραπέζι, πλάι στους κουραμπιέδες, τα μελομακάρονα, τις δίπλες και τα άλλα γλυκά.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ
simeiakairwn.wordpress.com

Όπως εκείνος που κρατάει
αρώματα προδίδεται
και χωρίς να το θέλει από την
ευωδία,
έτσι κι όποιος έχει μέσα του το
Άγιο Πνεύμα
προδίδεται από τα λόγια και την
ταπείνωσή του.

Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος

Περισσότερο από κάθε άλλη εποχή, έχουμε ανάγκη από καλούς και έμπειρους πνευματικούς (Αγίου Παϊσίου)

Οι άνθρωποι σήμερα είναι κουρασμένοι, ζαλισμένοι και σκοτισμένοι από την αμαρτία και τον εγωισμό.

Γι' αυτό υπάρχει ανάγκη, περισσότερο από κάθε άλλη εποχή, από καλούς και έμπειρους πνευματικούς, που θα πλησιάζουν τους ανθρώπους απλά και με πραγματική αγάπη και θα τους καθοδηγούν με διάκριση, για να ειρηνεύουν. Χωρίς καλούς πνευματικούς αδειάζουν οι εκκλησίες και γεμίζουν τα ψυχιατρεία, οι

φυλακές και τα νοσοκομεία. Πρέπει να συναισθανθούν οι άνθρωποι ότι ταλαιπωρούνται, γιατί είναι μακριά από τον Θεό, να μετανοήσουν και να εξομολογηθούν ταπεινά τις αμαρτίες τους.

Η εργασία του πνευματικού είναι εσωτερική θεραπεία. Δεν υπάρχει ανώτερος γιατρός από τον έμπειρο πνευματικό, που εμπνέει εμπιστοσύνη με την αγιότητά του, πετάει από τα ευαίσθητα πλάσματα του Θεού τους λογισμούς που φέρνει το ταγκαλάκι και θεραπεύει ψυχές και σώματα δίχως φάρμακα, με την Χάρη του Θεού.

Ο πνευματικός, όταν έχει θείο φωτισμό, πνεύμα Θεού,

καταλαβαίνει και διακρίνει καταστάσεις, και μπορεί να δίνει σωστές κατευθύνσεις στις ψυχές. Καλά είναι να μην έχει πολλές απασχολήσεις, για να μπορεί να διαθέτη τον απαιτούμενο χρόνο για την κάθε ψυχή και να κάνει σωστά την δουλειά του. Διαφορετικά, παθαίνει ό,τι και ένας καλός χειρουργός που, όταν κάθε μέρα έχει να κάνει πολλές εγχειρήσεις, κουράζεται και είναι φυσικό να μην αποδίδει όσο μπορεί. Γι' αυτό δεν χρειάζεται να αναμειγνύεται σε όλα τα οικογενειακά θέματα, αλλά να περιορίζεται σε ό,τι σχετίζεται με την συγκεκριμένη κάθε φορά ψυχή, ώστε να έχει τον χρόνο να την βοηθήσει αποτελεσματικά. Ούτε όμως ο εξομολογούμενος πρέπει να απασχολεί τον πνευματικό με θέματα για τα οποία μπορεί να ρωτήσει άλλους πιο αρμόδιους, να τον ρωτάει π.χ. ποιο σπίτι να νοικιάσει ή σε ποιο φροντιστήριο να στείλει το παιδί του κ.λπ.

Στην εξομολόγηση κρίνεται και ο εξομολογούμενος και ο πνευματικός. Πολύ βοηθάει για την καθοδήγηση της ψυχής η ελευθερία η πνευματική. Να μην ακολουθεί δηλαδή ο πνευματικός κάποια γραμμή που του βάζουν άλλοι, αλλά να βλέπει τι λένε οι Πατέρες και να ενεργή με διάκριση ανάλογα με τον άνθρωπο, με την πτώση, με την μετάνοια. Βλέπω όμως μερικές φορές ότι δεν υπάρχει ειλικρίνεια.

Μερικοί που έχουν ευθύνη για τις ψυχές δεν κάθονται να πουν στον άλλον, που είναι λ.χ. μπλεγμένος με μάγους, με πλανεμένους κ.λπ., μια κουβέντα, να τον προβληματίσουν λίγο, να πάρουν μια θέση, για να μην έχουν φασαρίες μαζί τους. Δηλαδή, για να μην τα χαλάσουμε με τον έναν και με τον άλλον και για να λένε καλά λόγια για μας, να αφήσουμε τον άνθρωπο να καταστραφεί και να χαίρεται ο διάβολος;

Απόσπασμα από το βιβλίο: » ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΙΣΙΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ ΛΟΓΟΙ Γ΄

exomologistetokirio.com

Η βαθύτερη σημασία της Βάπτισης του Χριστού και του Μυστηρίου του Βαπτίσματος.

α) Η επιστροφή του ανθρώπου στον αληθινό Θεό. Το βάπτισμα του Προδρόμου ήταν «βάπτισμα μετανοίας,» που υποδήλωνε την επιστροφή του ανθρώπου στον Θεό και την υπακοή του στο θείο θέλημα. Ήταν αναγκαίο εν όψει της ελεύσεως του Μεσσία και της βασιλείας του Θεού την οποία θα έφερνε Εκείνος στον κόσμο. Ήταν ένα είδος προπαρασκευής και προετοιμασίας που απέβλεπε στην μεσολάβηση του Θεού μέσω του Μεσσία, δηλαδή στην δικαίωση των ανθρώπων και στην δωρεά του Αγίου Πνεύματος. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στα λόγια του Χριστού προς τον Βαπτιστή Ιωάννη, «Έτσι είναι πρόπον, για να εκπληρωθεί σε μας πλήρης δικαίωση» (Ματθ. 3:15). Έτσι όταν ο Χριστός προσήλθε στο βάπτισμα του Ιωάννη σαν άνθρωπος αποδέχτηκε το θείο θέλημα εκ μέρους ολόκληρης της ανθρωπότητας. Και τότε η μαρτυρία του ουράνιου Πατέρα που τον αναγνώρισε σαν τον Υιό του τον αγαπητό

και η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος σωματικά «εν είδη περιστεράς» σήμανε την αποδοχή του Χριστού από τον Πατέρα ως τον Μεσσία που θα φέρει την βασιλεία του Θεού στους ανθρώπους. Την βασιλεία αυτή την αντιπροσώπευε κυρίως και πρωτίστως ή κοινωνία του Αγίου Πνεύματος, όπως είχε προφητέψει ο Ησαΐας: «Ο Ιακώβ είναι ο υιός μου, εγώ θα τον αναλάβω. Ο Ισραήλ είναι ο εκλεκτός μου, τον οποίο αποδέχτηκε η ψυχή μου, και στον οποίον έδωσα το Πνεύμα μου, για να κάνει κρίση ανάμεσα στα έθνη» (42:1).

β) Η ανθρωπότητα του Χριστού η βάση της σωτηρίας του ανθρώπου. Τόσον η αποδοχή του Χριστού ως Μεσσία όσον και η κάθοδος του Αγίου Πνεύματος επάνω του αναφέρονται στην ανθρωπότητά του, την οποία ανέλαβε για χάρη μας και την κατέστησε την βάση της σωτηρίας μας. Όπως το διαλαλεί η εκκλησιαστική υμνωδία.

«Έχοντας φορέσει την μορφή του δούλου, προσήλθες να βαπτισθείς Χριστέ από δούλο στα ύδατα του Ιορδάνη, για να λυτρώσεις από την δουλεία της αρχαίας αμαρτίας και να αγιάσεις και να φωτίσεις εμάς τους ανθρώπους» (Εσπερινός παραμονής Θεοφανίων). «Λύτρωση έρχεται ο Χριστός να δώσει με τη βάπτισμα σε όλους τους πιστούς. Γιατί με αυτήν καθαρίζει τον Αδάμ, υψώνει τον πεσμένο, ντροπιάζει τον τύραννο που προκάλεσε την πτώση, ανοίγει τους ουρανοί, κατεβάζει το θείο Πνεύμα, και χαρίζει την αφθαρσία και την μέθεξη» (Ωδή 8η).

«Σήμερα στα ρείθρα του Ιορδάνη ήρθε ο Κύριος, και λέει στον Ιωάννη: Μη δειλιάσεις να με βαπτίσεις, γιατί ήρθα να σώσω τον Αδάμ τον πρωτόπλαστο» (Οίκος).

«Ως άνθρωπος ήρθες Χριστέ Βασιλεύ στον ποταμό, και δουλικό βάπτισμα σπεύδεις να λάβεις από τα χέρια του Προδρόμου, για τις δικές μας αμαρτίες, φιλάνθρωπε!» (Σοφρονίου Ιεροσολύμων).

Ο Αγιασμός είναι ένα θαύμα...

Παίρνεις από την ίδια βρύση και την ίδια ώρα και ημέρα δυο ποτήρια νερό. Το ένα το «διαβάζει» ο ιερέας, κάνοντας το νερό «Αγιασμό». Αφήνεις και τα δυο ποτήρια εκτεθειμένα στον αέρα. Αποτέλεσμα; Το νερό που δεν έγινε Αγιασμός βγάζει φυσαλίδες, φθείρεται, και αλλοιώνεται.

Αντίστροφα, το νερό που έγινε Αγιασμός, παρόλο που είναι κι αυτό εκτεθειμένο, παρόλο που πάθηκε από την ίδια πηγή, και την ίδια στιγμή, παραμένει πάντα καθαρό και φρέσκο, λες και μόλις βγήκε από την πηγή.

Ο 70χρονος ηπειρώτης κληρικός Γ. Π., έλεγε το 1980: «Πρόσφατα γκρεμίσαμε το σπίτι, που έχτισε ο πάππος μου, τον περασμένο αιώνα. Και βρήκαμε στα Θεμέλια τον σπιτιού, και στις τέσσερις γωνίες, τέσσερα σφραγισμένα μπουκαλάκια, που μέσα είχαν Αγιασμό. Και ήταν το νερό πεντακάθαρο».

- Ήταν (το νερό) κλεισμένο στο μπουκάλι.
- Ήταν θαμμένο στη γη εκατό περίπου χρόνια.

Και «συντηρητικά» να είχε, θα χαλούσε. Δε θα άντεχε σ' αυτές τις δυσμενέστατες συνθήκες.

Σίγουρα, σιγουρότατα το νερό του Αγιασμοί δε χαλά από μόνο του. Έχει μέσα του μία «ουσία», που το κάνει να μη χαλά. Έχει ένα ισχυρό και αναλλοίωτο «συντηρητικό»: την αόρατη Θεία Χάρη, που κάνει τα φυσικά υπερφυσικά, τα φθαρτά άφθαρτα.

Αυτή η Θεία Χάρη κάνει και κάτι άλλο: Εκπέμπει μια ουράνια και καταπληκτική θεία ευωδιά. Μ' άλλα λόγια, η Θεία Χάρη, ανάμεσα στ' άλλα κάνει το νερό του Αγιασμού να ευωδιάζει.

Ο Σεβασμιότατος Επίσκοπος Ερζεγοβίνης Αθανάσιος Γιέβτιτς διηγείται:

«Σε ένα σπίτι ζούσε μια μάνα με το γιο της.

Μια ημέρα η μάνα κάλεσε τον ιερέα της ενορίας τους στο σπίτι να τους κάνει Αγιασμό. Έκαμε τον Αγιασμό και έφυγε.

Το μεσημέρι γύρισε ο νεαρός γιος (είκοσι χρονών), κατάκοπος από τη δουλειά του, στο σπίτι.

— Μάνα, γιατί μοσχοβολάει το σπίτι; Τι έγινε;

— Ήλθε ο παπάς, παιδί μου, και μας έκαμε Αγιασμό! Έλα να φας, παιδί μου! Θα πεινάς!

— Άσε, μανούλα μου, να χορτάσω πρώτα την ευωδιά από τον Αγιασμό!

Ζούσε σεμνά· και η ψυχή του αισθανόταν την ευωδιά από την αγιαστική χάρη του Αγιασμού». (βλ. «Λυχνία» Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως).

«Αγιασμό» κάνουν και οι ιερείς των Καθολικών χριστιανών. Όμως το νεράκι, που αγιάζουν οι ιερείς τους, δε διαφέρει από το κοινό νερό. Φθείρεται και αλλοιώνεται.

Κατά τον 18ο περίπου αιώνα, συνέβη στη Ρουμανία ένα γεγονός, που τάραξε τους εκεί χριστιανούς. Οι Καθολικοί έλεγαν στους Ορθοδόξους: «εμείς έχουμε την αλήθεια, εσείς την πλάνη».

Το ίδιο έλεγαν και οι Ορθόδοξοι στους Καθολικούς.

Ξέσπασαν μεγάλες έριδες.

Συναντήθηκαν οι δυο αρχηγοί των Έκκλησιών (ο Ορθόδοξος Αρχιεπίσκοπος και ο Καρδινάλιος) και είπαν: «Κάτι πρέπει να κάνουμε για να ηρεμήσουν τα πνεύματα». Αποφάσισαν και οι μεν και οι δε, να κάνουν την ακολουθία του Αγιασμού.

Έκαναν (ο καθένας ξεχωριστά) την ακολουθία. Σφράγισαν τις δυο κολυμβήθρες με τους «Αγιασμούς».

Ο Ορθόδοξος είπε στον Καθολικό: Αν χαλάσει ο δικός μας Αγιασμός και δε χαλάσει ο δικός σας, τότε εμείς είμαστε σε πλάνη και εσείς στην Αλήθεια. Αν όμως χαλάσει ο δικός σας, τότε εσείς είστε σε πλάνη».

Ο Καθολικός το δέχθηκε.

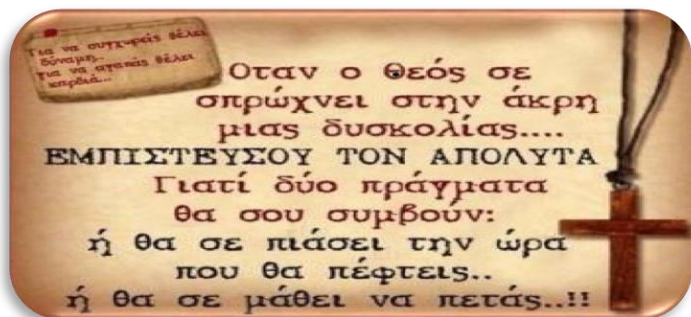
Συμφώνησαν ν' ανοίξουν τις «κολυμβήθρες» μετά από σαράντα ημέρες.

Δεν πέρασαν δέκα ημέρες και φανερώνεται η Παναγία στον Ορθόδοξο Αρχιεπίσκοπο, και του λέει: «Τρέξε! Πάρε και τον Καρδινάλιο, πηγαίνετε στην εκκλησία να ελέγξετε τον Αγιασμό».

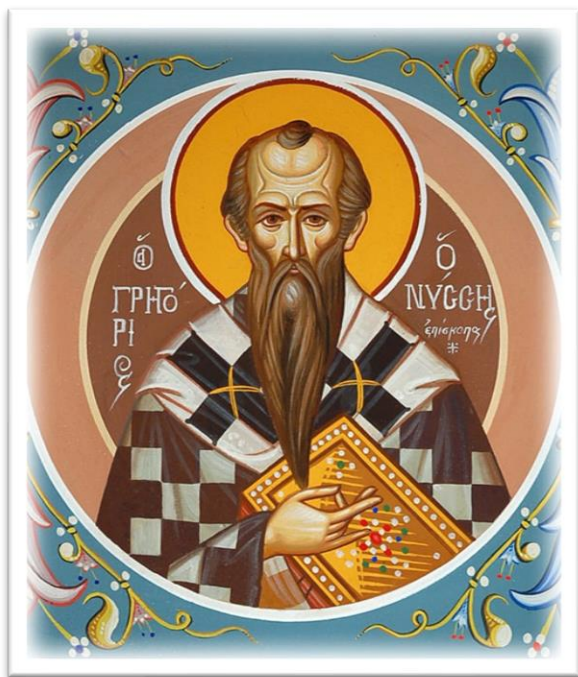
Πήγαν. Και τι είδαν; Ο Αγιασμός των Καθολικών μύριζε ανυπόφορα. Των Έορθοδόξων ήταν πεντακάθαρος.

Το μεγάλο αυτό γεγονός παριστάνεται σε τοιχογραφία στο Πατριαρχείο Ρουμανίας, στο Βουκουρέστι.

Αρχιμ. Βασιλείου Π. Μπακογιάννη, Μικρός και μεγάλος αγιασμός, § Το θαύμα, Β' Έκδοση συμπληρωμένη, Πάτρα 2002.

Άγιος Γρηγόριος Νύσσης: Ο Μεγάλος Καππαδόκης Πατέρας (10 Ιανουαρίου)

Ο Άγιος Γρηγόριος γεννήθηκε στη Νεοκαισάρεια του Πόντου το 332 μ.Χ. και ήταν αδελφός του Μεγάλου Βασιλείου. Παίρνει την ίδια μόρφωση με τον μεγάλο του αδελφό, ξεχωρίζει δε κι αυτός για την ευφυΐα του, την επιμέλεια του και την φιλοσοφικότερη ιδιοφυΐα του και είχε χειροτονηθεί αναγνώστης.

Ο Γρηγόριος νυμφεύεται τη Θεοσέβεια, (πραγματικά αγία γυναίκα), που γρήγορα την αρπάζει ο θάνατος. Ισχυρός χαρακτήρας καθώς ήταν, δεν απελπίζεται, και στα σαράντα του χρόνια γίνεται επίσκοπος Νύσσης (σήμερα Νεμσεχίρ), μιας κωμοπόλεως της Καππαδοκίας. Οι Αρειανοί, όμως, του έφεραν μεγάλες ενοχλήσεις. Αντιλαμβανόμενοι, ότι στο πρόσωπό του η αίρεσή τους θα είχε σπουδαιότερο πολέμιο, σχεδίασαν να τον εξοντώσουν. Τον

κατηγόρησαν λοιπόν, ότι εξελέγη Επίσκοπος αντικανονικά και σφετερίστηκε χρήματα της Εκκλησίας. Τις κατηγορίες υπέβαλε κάποιος με το όνομα Φιλόχαρης, όργανο των Αρειανών, προς τον διοικητή του Πόντου Δημοσθένη, προς τον οποίο ο Μέγας Βασίλειος έγραψε και επιστολή. Για την κατηγορία της καταχρήσεως παρακάλεσε να γίνει ο έλεγχος για να δειχθεί η συκοφαντία, για την αντικανονική χειροτονία λέγει ότι η ευθύνη είναι δική του, διότι αυτός χειροτόνησε και ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι σωστό να δικάσει επί της υποθέσεως αυτής σύνοδος Επισκόπων, των οποίων η εκκλησιαστική θέση δεν ήταν σε κανονική τάξη.

Η επίκληση του Βασιλείου απέβη άκαρπη. Ο αυτοκράτορας Ουάλης ήθελε να αποφευχθεί το θέμα. Το 376 μ.Χ. ο Γρηγόριος καθαιρείται ερήμην από σύνοδο Αρειανών Επισκόπων του Πόντου και της Γαλατίας. Και ο Γρηγόριος, καταδιωκόμενος, αναγκάζεται να πλανάται και να κρύβεται. Η περιπέτεια έληξε τον Αύγουστο του έτους 378 μ.Χ., όταν απέθανε ο Ουάλης. Ο Γρηγόριος επανήλθε στη Νύσσα, όπου του επιφυλάχθηκε θριαμβευτική υποδοχή.

Κατά το φθινόπωρο του 379 μ.Χ. έλαβε μέρος στη Σύνοδο της Αντιόχειας, η οποία συνήλθε ιδίως για την αίρεση του Απολλιναρίου.

Ο Απολλινάριος, ερμηνεύοντας κατά γράμμα χωρίο της Αγίας Γραφής (κατά Ιωάννη α' 14), υποστήριζε ότι ο Θεός Λόγος έγινε σάρκα, όχι σάρκα και ψυχή. Αρνήθηκε τον ανθρώπινο νου, την ανθρώπινη ψυχή και θέληση του Ιησού Χριστού ως στοιχεία διασπαστικά της ενότητός Του και αντίθετα προς την τελειότητά Του και αντικατέστησε τα στοιχεία αυτά με τη θεία επενέργεια. Δίδασκε, δηλαδή, στην ουσία, ότι ο Ιησούς Χριστός δεν είναι τέλειος Θεός ούτε τέλειος άνθρωπος. Πολλοί νόμιζαν ότι ο Απολλινάριος δέχθηκε την επίδραση της πλατωνικής και νεοπλατωνικής φιλοσοφίας, αλλά το πιθανότερο είναι, καθώς πιστεύει ο Γρηγόριος Νύσσης, ότι αφετηρία στη χριστολογική του διδασκαλία είναι χωρίο επιστολής του Αποστόλου Παύλου (προς Θεσσαλονικείς Α', ε' 23).

Στη Σύνοδο ο Άγιος ανασκεύασε τις κακόδοξες θεωρίες του Απολλιναρίου. Επίσης, η Σύνοδος του ανέθεσε αποστολή για την Εκκλησία της Βαβυλωνίας και με την ευκαιρία αυτή επισκέφθηκε και τους Αγίους Τόπους.

Ο Θεός τον αξιώνει επίσης, να γίνει το κυριότερο όργανο Του στη Β' Οικουμενική σύνοδο, το 381 μ.Χ. στην Κωνσταντινούπολη, και κατατροπώνει στην κυριολεξία τους πνευματομάχους του Μακεδονίου, με «... τη μάχαιρα που δίνει το Πνεύμα και η οποία είναι ο λόγος του Θεού» (Προς Έφεσίους στ' 17). Στις συζητήσεις εκείνες, ο Γρηγόριος ο Νύσσης τόσο πολύ είχε διακριθεί, ώστε ονομάστηκε «Πατήρ Πατέρων και Νυσσαέων Φωστήρ».

Ο δε Μέγας Θεοδόσιος τον ονόμασε στύλο της Ορθοδοξίας.

Πέθανε ειρηνικά, αφού άφησε πολύ αξιόλογα έργα: ερμηνευτικά, δογματικά, κατηχητικά, λόγους ηθικούς, εορταστικούς, εγκωμιαστικούς, επιταφίους και έναν επιμνημόσυνο στον αδελφό του Μέγα Βασίλειο.

exomologistetokirio.com

Απανθίσματα.

Πιστεύεις πράγματι ότι η εσωτερική ειρήνη που αναζητάς, εξαρτάται από την τοποθεσία που θα επιλέξεις τελικά για να ζήσεις;

Να είσαι βέβαιος ότι η ειρήνη της ψυχής δεν εξαρτάται από τούς τόπους διαβίωσης.

Δεν έχει τόση σημασία αν θα είσαι στο βουνό και στη θάλασσα, στην πόλη ή στην έρημο, μέσα στους θορύβους των αμαζιών ή μέσα στο θρόισμα των φύλλων του δάσους. Τη γαλήνη της καρδιάς θα την κερδίσεις, όπου κι αν είσαι, μόνο με δύο προϋποθέσεις:

Αν αγωνιστείς ν' αποκτήσεις ταπεινωση, και αν αυτή την ταπεινωση τη συνδυάσεις με την ακριβή τήρηση των εντολών του Χριστού. Σου το λέει ο ίδιος: Μάθετε απ' εμού, ότι πρῶτος εἰμί και ταπεινός τη καρδιά καί ευρήσατε ανάπαυσιν ταις ψυχαίς ἡμῶν (Ματθ.11,29).

Όσιος Μακάριος της Οπτινα

**Να λες πάντοτε, κάθε πρωί: «Χωρίς Εσένα,
Θεέ μου, δεν μπορώ να κουνήσω ούτε το
δάχτυλο μου»**

Να λες πάντοτε, κάθε πρωί: «Χωρίς Εσένα, Θεέ μου, δεν μπορώ να κουνήσω ούτε το δάχτυλο μου».

Και να ζητάς συνεχώς να γίνει ό θεός προστάτης της ζωής σου, να σου ανοίξει τον δρόμο, δηλαδή να σε οδηγεί όλη την ήμερα και όσο ζεις μες στη γη. Να γίνει οδηγός σου.

Όπως οι καπετάνιοι έχουν κάποια πυξίδα, πού θα τούς καθοδηγεί πώς θα πάνε στον προορισμό τους, έτσι κι εσύ να ζητάς απ' τον Θεό να σε φωτίζει, να είναι ή πυξίδα σου ό Χριστός και ή Παναγία.

Δεν κάνει να συγκρίνουμε τούς Άγιους. Όλοι είχαν έναν σκοπό, να διδάσκουν τον λόγο του Χριστού στη γη. Εσύ δεν κάνει να κρίνεις.

«Άγνωστοι αι βουλαί του Κυρίου». Μόνον ό Κύριος μπορεί να κρίνει. Εμείς δεν μπορούμε να πιάσουμε και να κρίνουμε τις βουλές του θεού.

Εσείς δεν μπορείτε και δεν θα κάνετε κάτι, για να ευχαριστήσετε τούς Άγιους πού φέρετε το όνομα τους; Δεν θα κάνει κάτι ο Πρόδρομος για τον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο ή ο Ανδρέας για τον Απόστολο Ανδρέα;

Εσείς, τηρώντας τις εντολές του Χριστού, θα ευχαριστήσετε τον Χριστό. Όποιος ευχαριστεί το αφεντικό, ευχαριστεί και τούς υπηρέτες του.

Οι Άγιοι είναι δούλοι του Χριστού. Με αυτόν τον τρόπο θα ευχαριστήσετε τούς Άγιους σας. Και θα είναι τότε κοντά σας, για να σάς προστατεύουν και αυτοί και ο Κύριος.

Αν έρθει και φανερωθεί μια Κατερίνα, μια Βαρβάρα, μια Παρασκευή, μια Μαρίνα!... Ξέρετε, παιδιά μου, αν έρθει όπως είναι και παρουσιαστεί ή Μαρίνα, αυτός ο ήλιος θα χάσει την ομορφιά του.

Τόση χάρη έχει αυτή ή Άγια, τόση δύναμη.

ΒΙΒΛΙΟΓ. ΓΕΡΩΝ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ. Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΔΑΔΙΟΥ. ΤΟΜΟΣ Β. ΕΚΛΟΣΕΙΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

Το αύριο ανήκει στον Θεό.....

Πόσο σημαντικό είναι να κοιτάς το μέλλον; Να πιστεύεις και να ελπίζεις στο καλύτερο που δεν ήρθε ακόμη αλλά όμως έρχεται. Να μην αφήνεις το παρελθόν να σε καταπίνει, αλλά να λες «με την βοήθεια του Θεού όλα θα πάνε καλά. Τίποτε δεν τελείωσε στο χθες όλα αρχίζουν και πάλι αύριο...». Με αυτό τον τρόπο έζησε ο σπουδαίος προφήτης της εκκλησίας Άγιος Συμεών ο Θεοδόχος, κοιτώντας το μέλλον του Θεού. Περιμένοντας το αύριο που δεν ήρθε ακόμη. Η χριστιανική εκκλησία από τις απαρχές της παρουσίας της, υπήρξε ως μια εσχατολογική κοινότητα. Τα μέλη της ζούσαν έντονα την προσδοκία της Βασιλείας του Θεού. Τελούσαν την Θεία Ευχαριστία προγευόμενοι την δόξα του Θεού. Αργότερα όταν επί Μ. Κωνσταντίνου ο Χριστιανισμός έγινε επίσημη θρησκεία του κράτους ατόνησε η εσχατολογική πίστη στα μέλη της εκκλησίας. Τα προνόμια, η παύση των διωγμών κ.α. πολλά, οδήγησαν σε μια θρησκευιοποίηση και εκκοσμίκευση, δηλαδή σε μια εξυπηρέτηση περισσότερο θρησκευτικών αναγκών και όχι εκκλησιαστικής πραγμάτωσης. Όμως ποτέ δεν χάθηκε από τον

πυρήνα της λατρείας και ιδιαιτέρως της Θ. Λειτουργίας το βίωμα ότι η ταυτότητα της εκκλησίας λαμβάνεται από τα έσχατα και όχι η ιστορία. Δηλαδή ότι η αποστολή της εκκλησίας μέσα στον κόσμο είναι να φανερώνει και να εικονίζει την Βασιλεία του Θεού που είναι ήδη εδώ αλλά όχι ακόμη. Ο Άγιος Συμεών ήταν ένας τέτοιος εσχατολογικός άνθρωπος, ένας προφήτης που κοιτούσε αυτό που έρχεται δίχως να χάνεται σε εκείνο που έφυγε.

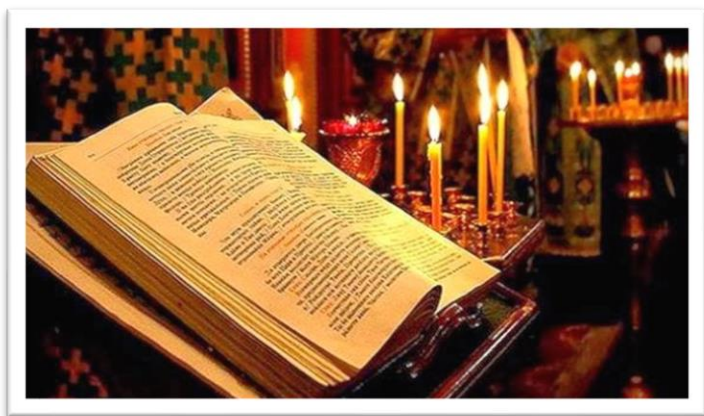
Οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν ότι «κάθε πέρσι και καλύτερα», και με αυτόν τον τρόπο εξιδανικεύουν το παρελθόν ή βυθίζονται στις ενοχές του. Ενοχές γι' αυτά που έκανα ή για εκείνα που δεν έπραξαν. Η εκκλησία όμως, μας λέει ότι δεν είμαστε το παρελθόν μας, αλλά το μέλλον μας. Είμαστε αυτό που θα γίνουμε και όχι αυτό που είμασταν ή είμαστε. Ο προφήτης Συμεών είχε κάνει ένα τάμα στο Θεό. Τι είχε ζητήσει; Αυτό που σπάνια έως ποτέ δεν ζητάει ένα σύγχρονος πιστός, να δει τον μεσσία, το Υιό του Θεού, και έπειτα ας πεθάνει. Τα τάματα των ανθρώπων κατά πλειοψηφία αφορούν υλικά πράγματα, τακτοποιήσεις και αποκαταστάσεις.

Ο Άγιος Συμεών όμως ζητάει από τον Θεό να μην πεθάνει μέχρι να δει και κρατήσει στα χέρια του τον Χριστό. Αυτή ας γίνει κι η δική μας καθημερινή προσευχή, να μην επιτρέψει ο Θεός να φύγουμε από την ζωή αυτή εάν δεν γνωρίσουμε τον Χριστό. Εάν δεν μετανοήσουμε κι εάν δεν γευτούμε εμπειρικά και βιωματικά την γλυκιά Του παρουσία. Διότι προφανώς είναι άλλο πράγμα να μιλάς για τον Θεό κι άλλο να έχεις γευτεί την κοινωνία μαζί Του. Ο Προφήτης Συμεών όταν συνάντησε τον Χριστό και τον κράτησε στην αγκαλιά είπε προς τον Θεό, «νυν απολύεις τον δούλο σου Δέσποτα...». Πλέον μπορούσε να πεθάνει γιατί είχε συναντήσει την ζωή.

plibyos.blogspot.com

Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Η προετοιμασία για το Πάσχα

Αποτελεί το επίκεντρο, αλλά και το επιστέγασμα ολοκλήρου του εκκλησιαστικού μας έτους και ταυτοχρόνως νοηματοδοτεί ολόκληρη τη ζωή της Εκκλησίας μας. Κάθε Κυριακή είναι για την Αγία Ορθόδοξη Εκκλησία μας Ανάσταση και κάθε Θεία Λειτουργία, όποτε κι αν αυτή τελείται, είναι ένα αναστάσιμο γεγονός. Κι ενώ οι υπόλοιπες Δεσποτικές και Θεομητορικές εορτές του εκκλησιαστικού μας έτους αποδίδονται σε οκτώ το πολύ ημέρες, το Πάσχα αποδίδεται στις σαράντα ημέρες. Ολόκληρη η μετά το Πάσχα εβδομάδα, η εβδομάδα της Διακαινησίμου όπως λέγεται, λογίζεται ως μία ημέρα, ενώ για σαράντα ημέρες ψάλλεται σε όλες τις εκκλησιαστικές ακολουθίες ο νικητήριος παιάνας “Χριστὸς Ἄνέστη” και οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί ζουν την παγκόσμια χαρά που εξ ανέτειλε από τον Πανάγιο Τάφο του Κυρίου, την παγκόσμια χαρά για τη νίκη της ζωής επί του θανάτου. Για να μπορέσει κανείς να ζήσει πραγματικά τα μεγάλα σωτηριολογικά γεγονότα της Μεγάλης Εβδομάδος και του Πάσχα, το Πάθος και τον σταυρικό θάνατο, την ταφή και την εις Ἄδου κάθοδο, κυρίως όμως την τριήμερη λαμπροφόρο Ανάσταση του

Κυρίου, πρέπει να κάνει την ανάλογη πνευματική προετοιμασία. Έτσι λοιπόν η Εκκλησία μας για δέκα ολόκληρες εβδομάδες μας προετοιμάζει σταδιακά για το Πάσχα. Οι τρεις πρώτες εβδομάδες (από την Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου μέχρι την Κυριακή της Τυρινής) είναι προπαρασκευαστικές για τη Μεγάλη Σαρακοστή, οι επόμενες έξι εβδομάδες (από την Καθαρά Δευτέρα μέχρι την Παρασκευή προ των Βαΐων) αποτελούν τη Μεγάλη Σαρακοστή και η τελευταία εβδομάδα είναι φυσικά η Μεγάλη Εβδομάδα, η Εβδομάδα των Παθών, που αποτελεί το αποκορύφωμα της νηστείας και της εν γένει προετοιμασίας μας για το Πάσχα. Η Μεγάλη Σαρακοστή ως εκ τούτου είναι μια μακρά και κοπιαστική πορεία προς το Πάσχα. Ο Ορθόδοξος Χριστιανός διέρχεται διά της στενής και τεθλιμμένης οδού της Μεγάλης Σαρακοστής, για να μπορέσει να εισέλθει στην παγκόσμια χαρά της Αναστάσεως του Κυρίου. Η Μεγάλη Σαρακοστή είναι η κατ' εξοχήν περίοδος νηστείας, εγκρατείας, μετανοίας, κατανύξεως, εντατικής προσευχής και εντατικού πνευματικού αγώνα. Είναι η μεγαλύτερη σε διάρκεια, αλλά και η αυστηρότερη περίοδος νηστείας του εκκλησιαστικού μας έτους. Κατ' αυτήν επιτρέπεται η κατάλυσις οίνου και ελαίου μόνο κατά τα Σάββατα και τις Κυριακές. Ταυτοχρόνως, η Ορθόδοξη Εκκλησία μας μας υποβοηθεί στην εντονότερη προσευχή και στον εντατικότερο πνευματικό αγώνα μέσα από τις ιδιαίτερες λατρευτικές Ακολουθίες της περιόδου αυτής, που αποτελούν έναν πραγματικό λειτουργικό θησαυρό. Η λειτουργική ατμόσφαιρα της Μεγάλης Σαρακοστής είναι εντελώς διαφορετική από τη λειτουργική ατμόσφαιρα του υπόλοιπου εκκλησιαστικού μας έτους. Οι Ακολουθίες είναι μακρές και καταναυτικές, κυριαρχούν δε σε αυτές τα πολλά “διαβαστά” (ψαλμοί, αναγνώσματα, ευχές), η λιτότητα και η αρχαιοπρέπεια. Η σημαντικότερη διαφορά της Μεγάλης Σαρακοστής από το υπόλοιπο εκκλησιαστικό έτος είναι η απαγόρευση της τελέσεως της Θείας Λειτουργίας εκτός Σαββάτου και Κυριακής. Αντί της κανονικής Θείας Λειτουργίας τελείται κατά τις καθημερινές της Μεγάλης Σαρακοστής (κυρίως τις Τετάρτες και

τις Παρασκευές) η Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων, η οποία αποτελεί χωρίς αμφιβολία την καρδιά της Μεγάλης Σαρακοστής. Τη λειτουργική ατμόσφαιρα της Μεγάλης Σαρακοστής συμπληρώνουν οι Κατανυκτικοί Εσπερινοί των Κυριακών, το Μεγάλο Απόδειπνο που αναγινώσκεται από τη Δευτέρα μέχρι την Πέμπτη με ψαλμωδία μέρους του Μεγάλου Κανόνος του Αγίου Ανδρέου Κρήτης κατά την πρώτη εβδομάδα και Κανόνων από το Θεοτοκάριο κατά τις υπόλοιπες εβδομάδες, ο Όρθρος, οι Ωρες και ο Εσπερινός, που έχουν αυτή την περίοδο έντονο κατανυκτικό χρώμα, και φυσικά η ιδιαίτερα λαοφιλής Ακολουθία των Χαιρετισμών στην Υπεραγία Θεοτόκο που τελείται κάθε Παρασκευή. Με την Ακολουθία των Χαιρετισμών διακόπτεται για δύο ημέρες η πένθιμη και κατανυκτική ατμόσφαιρα των καθημερινών της Μεγάλης Σαρακοστής, για να επανέλθει και πάλι το απόγευμα της Κυριακής με τον Κατανυκτικό Εσπερινό, αφού πρώτα ζήσουμε τη χαρμόσυνη και αναστάσιμη ατμόσφαιρα των Κυριακών της Μεγάλης Σαρακοστής με την τέλεση της Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου και τη διπλή τους θεματολογία. Η νηστεία, η εντονότερη προσευχή και η κατά το δυνατόν συμμετοχή στις κατανυκτικές Ακολουθίες της περιόδου της Μεγάλης Σαρακοστής μας υποβοηθούν να εντείνουμε όσο μπορούμε περισσότερο τον πνευματικό μας αγώνα, που δεν είναι αγώνας μόνο της Μεγάλης Σαρακοστής, αλλά αγώνας ολόκληρης μας της ζωής, και αποσκοπεί στην καταπολέμηση των παθών, των αδυναμιών και των ελαττωμάτων μας και την καλλιέργεια των χριστιανικών αρετών, στην κάθαρση της ψυχής από ό,τι αμαυρώνει τη στολή της, για να μπορέσει να βρει χώρο μέσα μας η χάρις του Θεού να ενεργήσει. Ο πνευματικός αγώνας όμως, για να φέρει πραγματικά αποτελέσματα, πρέπει να θεμελιωθεί πάνω στη βάση της ταπεινώσεως και να στολιστεί με τους καρπούς της μετανοίας. Αυτές τις δύο αλήθειες μας προβάλλει η Εκκλησία μας προτού ακόμη ξεκινήσουμε το ταξίδι και τον εντατικό πνευματικό αγώνα της Μεγάλης Σαρακοστής μέσα από τα ευαγγελικά αναγνώσματα

και τα θαυμάσια τροπάρια των πρώτων εβδομάδων του Τριωδίου, των εβδομάδων προπαρασκευής για τη Μεγάλη Σαρακοστή. Έτσι με την Παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, με την οποία αρχίζει η περίοδος του Τριωδίου, η Εκκλησία μας μας υπενθυμίζει ενόψει της ενάρξεως της Μεγάλης Σαρακοστής μια μεγάλη αλήθεια: Καμιά αρετή και κανένα καλό έργο, άρα ούτε και η νηστεία μας ούτε και ο λοιπός πνευματικός μας αγώνας, δεν έχει αξία, αν δεν συνοδεύεται από την ταπείνωση, αν δεν θεμελιώνεται πάνω στην ταπείνωση, γιατί σε τελευταία ανάλυση δεν μας σώζουν ούτε οι αρετές μας ούτε τα καλά μας έργα, αλλά ο βαθμός της ταπεινώσεως και της μετανοίας μας. Η ταπείνωση και η μετάνοια ελκύουν όντως τη χάρη του Θεού. Με την Παραβολή του ασώτου εξάλλου, που αναγινώσκεται τη δεύτερη Κυριακή του Τριωδίου, η Εκκλησία μας μας υπενθυμίζει μια άλλη μεγάλη αλήθεια: Η αγάπη του Θεού είναι τόσο μεγάλη, που καμιά αμαρτία, όσο μεγάλη κι αν είναι, δεν μπορεί να την εμποδίσει, φτάνει όμως να υπάρξει αληθινή μετάνοια. Ο Θεός περιμένει από εμάς να κάνουμε το πρώτο βήμα της μετανοίας, για να κάνει Εκείνος όλα τα υπόλοιπα βήματα. Η Μεγάλη Σαρακοστή είναι, όπως είπαμε, μια μακρά και κοπιαστική πορεία προς το Πάσχα. Εκτός όμως από μια ιδιαίτερη περίοδος του εκκλησιαστικού μας έτους, είναι ταυτοχρόνως και ένας τρόπος ζωής. Είναι η στενή και τεθλιμμένη οδός του συνεχούς και αδιάκοπου πνευματικού αγώνα, η στενή και τεθλιμμένη οδός της απαρνήσεως του δικού μας αμαρτωλού θελήματος και του αμαρτωλού μας εαυτού, διά της οποίας πρέπει να διέλθει κανείς, για να εισέλθει στη χαρά της αιώνιας Βασιλείας των ουρανών. Αν η ζωή μας γίνει μια διαρκής Μεγάλη Σαρακοστή, τότε θα είναι και μια διαρκής Ανάσταση, ένα αδιάκοπο Πάσχα, που θα μας οδηγήσει στην ανάσταση στην αιώνια ζωή.

Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Παράκληση. Περιοδική Έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού", τεύχος 59 imlemesou.org

